

Rapport

Rapport naar aanleiding van een klacht over de politie-eenheid Oost-Brabant.

Publicatiedatum: 19 november 2014

Rapportnummer: 2014/171

Feiten

Peter en Margreet hebben een hond, Buddy¹, die in het verleden bij een aantal bijtincidenten betrokken is geweest. De gemeente had Buddy aangemerkt als gevaarlijke hond en Buddy kreeg een muilkorf- en aanlijngedod. Peter en Margreet bestrijden dat Buddy gevaarlijk is en stellen dat zij zich altijd aan het muilkorf- en aanlijngedod hebben gehouden.

Op 2 september 2013 deed zich een voorval voor waarbij Buddy een border collie in zijn staart zou hebben gebeten. Volgens Peter en Margreet was hun hond door de border collie aangevallen en had de border collie de muilkorf kapot gebeten. Buddy zou de border collie toen in zijn staart hebben gebeten.

Hierop besloot de burgemeester dat Buddy in beslag moest worden genomen. Omdat werd verwacht dat Peter en Margreet niet zouden meewerken met de in beslagname van hun hond, gingen de politieambtenaren S. (wijkagent), B. (hondengeleider) en L. (hondengeleider) mee als sterke arm.

Ambtenaren van zowel de gemeente als de politie belden op 10 september 2013 bij Peter en Margreet aan om Buddy op last van de burgemeester in beslag te nemen. Peter en Margreet waren het er niet mee eens en Peter bood weerstand. Dit leidde er toe dat de politie Peter heeft aangehouden. Hierbij werd Peter in een nekklem gepakt en naar buiten getrokken en vervolgens geboeid overgebracht naar het politiebureau.

Margreet was zeer emotioneel en had aangegeven dat de ambtenaren niet naar binnen mochten en zij Buddy, als het dan toch moest, zelf wel zou halen. Eén van de politieambtenaren zou daar geen boodschap aan hebben gehad en Margreet aan de kant hebben geduwd. Margreet stelt dat zij hierdoor tegen de bank is gevallen die in de hal stond. Door de val zou reeds bestaand letsel zijn verergerd. Uiteindelijk heeft Margreet Buddy zelf aangeliijnd en overgedragen aan de politieambtenaren.

Buddy is vervolgens op een geheim adres ondergebracht.

Peter was aangehouden wegens het beletten en/of belemmeren van een ambtshandeling. Omdat de politieambtenaren Peter niet hadden gevorderd om mee te werken aan de inbeslagname van Buddy besloot de parketsecretaris de zaak te seponeren.

Peter en Margreet waren zeer ontstemd over het politieoptreden en dienden daarover een klacht in bij de politie. Zij klaagden erover dat Peter met disproportioneel geweld is aangehouden en dat Margreet hardhandig is geduwd.

De klachtencommissie bracht in het kader van de interne klachtbehandeling bij de politie advies uit aan de politiechef. De klachtencommissie stelde dat het feit dat de politie doortastend heeft opgetreden en Peter heeft aangehouden een logische consequentie was van het gedrag van Peter en de informatie die de politie voorafgaand aan het optreden had. De mate van Peters verzet had bepaald hoe de aanhouding is verlopen. De commissie achtte de toegepaste technieken in verhouding tot het gepleegde verzet en gaf aan dat op geen enkele wijze was gebleken dat de politie daarbij buitensporig geweld had gebruikt.

Ten aanzien van het hardhandig opzij duwen van Margreet stelde de commissie dat Margreet niet aannemelijk heeft kunnen maken dat zij is geduwd door de politie, noch dat zij op enigerlei wijze ten val is geraakt als gevolg waarvan reeds bestaand letsel is verergerd. De klachtencommissie adviseerde de politiechef beide klachten ongegrond te verklaren.

De politiechef nam het advies van de klachtencommissie over en verklaarde de klachten ongegrond. Peter en Margreet wendden zich tot de Nationale ombudsman, die een onderzoek naar beide klachten instelde.

Ten tijde van het onderzoek bij de Nationale ombudsman liep er nog een procedure bij de bestuursrechter tegen de in beslagname van Buddy.

Klacht

Peter en Margreet klagen erover dat politieambtenaren van de Eenheid Oost-Brabant op 10 september 2013:

disproportioneel geweld hebben gebruikt om Peter aan te houden;

Margreet hardhandig opzij hebben geduwd.

Visie Peter en Margreet

Peter heeft gesteld dat de gemeenteambtenaar hem aan de deur vertelde dat hij vrijwillig afstand van zijn hond Buddy kon doen, en dat Buddy in beslag zou worden genomen wanneer hij dat niet deed. Peter heeft toen aangegeven dat hij zijn hond niet vrijwillig zou afstaan. Om de toegang tot zijn woning te weigeren heeft hij beide deurposten beetgepakt. Direct hierop werd hij door twee politieambtenaren met het nodige geweld beetgepakt en geboeid, waardoor hij diverse blauwe plekken op zijn arm heeft opgelopen. Ook heeft hij behoorlijke pijn overgehouden aan zijn pols en heeft hij pijn gekregen aan zijn enkel. Tijdens de aanhouding had hij meerdere malen aangegeven dat hij last heeft van artrose en dat hij pijn had, maar daar hielden de politieambtenaren geen rekening mee. Na zijn aanhouding moest Peter een tiental minuten voor zijn woning staan, in het zicht van de hele buurt, in afwachting van zijn overbrenging naar het politiebureau.

Margreet vindt dat de politieambtenaar die haar een duw heeft gegeven, zich zeer onbehoorlijk en lomp heeft gedragen en zij wil dat daar iets mee wordt gedaan. Zij heeft aangegeven dat zij reeds

last had van een beknelde zenuw in haar hals, waarvoor zij geopereerd zou moeten worden. Door de val kon zij haar hoofd bijna helemaal niet meer bewegen en had ze ook geen goed gevoel meer in haar linkerhand.

Visie politie

De politiechef heeft de Nationale ombudsman laten weten bij zijn eerdere oordeel te blijven en acht de klachten ongegrond. De politiechef had eerder gesteld dat de politie in deze kwestie de taak had om de gemeenteambtenaren te assisteren bij het uitvoeren van een bestuursrechtelijk handhavingstraject. Volgens de politiechef was het geweld jegens Peter achterwege gebleven wanneer Peter zich niet tegen de inbeslagname en daarna tegen zijn aanhouding had verzet. De politiechef achtte het toegepaste geweld rechtmatig en niet buitensporig.

Ten aanzien van de klacht over het duwen van Margreet had de politiechef gesteld dat er volgens Margreet sprake was van duwen, terwijl de politieambtenaren aan hebben gegeven dat er niet (opzettelijk) werd geduwd. De politiechef was van mening dat de politieambtenaren behoorlijk en proportioneel jegens Margreet hebben gehandeld.

Voorts heeft de politiechef de Nationale ombudsman desgevraagd een aantal mutaties en processen-verbaal gestuurd, waarin de (bijt)incidenten staan beschreven die aanleiding waren voor het optreden op 10 september 2013.

Verder heeft de politiechef gesteld dat uit informatie van de gemeente was gebleken dat de gemeente bij brief van 9 september 2013 aan Peter en Margreet de in beslagname van hun hond heeft aangekondigd.

Processen-verbaal, mutaties etc.

Mutatie incident 12 maart 2009

In deze mutatie staat dat de rottweiler van Peter en Margreet en de chi-tzu van de buurman elkaar hebben gebeten. Beide eigenaren wezen elkaars hond aan als schuldige van het bijtincident. hadden

Mutatie incident 17 mei 2012

Mevrouw X had gemeld dat zij op 17 mei 2012 's avonds op straat was gebeten door een rottweiler. X had één verwonding op haar rug en drie op haar arm, die in het ziekenhuis waren gehecht. De rottweiler bleek op het adres van Peter en Margreet thuis te horen.

Mutatie incident 29 juni 2012

In een mutatie staat vermeld dat de heer Y bij de politie melding had gemaakt van het feit dat hij meerdere malen was gebeten door een hond. Y liet zijn tien weken oude herder uit en kwam een rottweiler tegen die op de pup af sprong, en Y bij zijn rechter onderarm greep. De rottweiler hing vol aan zijn arm. Nadat de hond had losgelaten, beet de rottweiler Y vol in zijn knieholte en kuit. Na deze aanval viel de rottweiler Y nog een keer aan, maar toen beet hij de eigenaresse, die inmiddels tussenbeide was gekomen. Vervolgens sprong de hond weer op Y en beet hem in zijn buik/zij. Y was met een ambulance naar het ziekenhuis vervoerd, waar hij met elf injecties werd

verdoofd en zijn verwondingen werden gehecht. De rottweiler bleek de hond van Peter en Margreet te zijn.

Mutatie incident 2 september 2013

In een mutatie staat onder meer vermeld dat de heer Z belde met het verhaal dat hij met zijn hond buiten liep, die plots werd aangevallen door een rottweiler. De staart van de hond van Z kwam in de muilkorf van de rottweiler terecht en de hond van Z had een diepe bijtwond in zijn staart opgelopen.

Proces-verbaal van aangifte van 5 september 2013

Peter deed op 5 september 2013 aangifte jegens de heer Z wegens vernieling van Buddy, gepleegd op 2 september 2013. Peter heeft gesteld dat Z Buddy twee keer hard in zijn zij geschopt. De dierenarts had Peter geadviseerd aangifte te doen bij de politie.

Proces-verbaal van bevindingen d.d. 2 oktober 2013

In een proces-verbaal van bevindingen heeft de wijkagent onder meer gesteld hij de laatste jaren diverse malen is benaderd door wijkbewoners die hun bezorgdheid uitspraken over het agressieve gedrag van de honden van Peter en Margreet.

Proces-verbaal van aanhouding d.d. 10 september 2013

In het proces-verbaal van aanhouding staat beschreven hoe de politieambtenaren tot de aanhouding van Peter zijn gekomen en hoe de aanhouding is verlopen. De weergave komt overeen met hetgeen de betrokken politieambtenaren tijdens de hierna beschreven hoorzitting hebben verklaard (zie volgende pagina).

Brief burgemeester aan klachtencoördinator politie

In het kader van de interne klachtbehandeling bij de politie heeft de burgemeester bij brief van 19 december 2013 de bevindingen van gemeenteambtenaar D. - die bij het optreden op 10 september 2013 aanwezig was - aan de klachtencoördinator laten weten. Hierin heeft de burgemeester gesteld dat gemeenteambtenaar D. heeft verklaard dat hij heeft gezien dat een politieambtenaar in een bijtpak na de aanhouding van Peter de woning in ging. D. heeft gehoord dat de politieambtenaar aan Margreet vroeg of ze aan de kant wilde gaan, zodat hij de woonkamer in kon om de hond te pakken. Dat wilde Margreet niet en ze bleef voor de deur staan. Gemeenteambtenaar D. heeft gezien dat de politieambtenaar Margreet met zijn linkerarm wegduwde. De duw was volgens D. zodanig dat Margreet uit balans raakte en met haar rechterschouder tegen de muur van de hal terechtkwam. Het was een lichte duw en deze was voldoende om een vrije ruimte te creëren. Margreet is niet op de grond gevallen, aldus gemeenteambtenaar D. Bovendien had Margreet geen enkel signaal van pijn of letsel gegeven.

Verklaringen afgelegd tijdens hoorzitting

Medewerkers van de Nationale ombudsman hebben een hoorzitting gehouden waarbij de drie betrokken politieambtenaren S., B. en L. en de klachtencoördinator van de politie Oost-Brabant aanwezig waren, evenals Peter en Margreet. Tijdens deze hoorzitting is onder meer het volgende

aan de orde geweest.

De betrokken politieambtenaren hebben gesteld dat tijdens de briefing voorafgaand aan het optreden was besproken dat Peter en Margreet drie honden hadden, waarvan één hond betrokken was geweest bij meerdere bijtincidenten. Het vermoeden bestond dat de hond(en) tegen de agenten zou(den) worden opgezet. Dit vermoeden werd gebaseerd op informatie die van de gemeente afkomstig was.

Omdat werd verwacht dat de bewoners niet zouden meewerken, werd afgesproken dat Peter en Margreet geen gelegenheid zouden krijgen om hun hond(en) tegen de gemeente- en politieambtenaren op te zetten. De informatie dat Peter en Margreet niet zouden meewerken, was afkomstig van de gemeente.

Volgens Peter is er geen enkel feit bekend dat zij in de afgelopen 35 jaar dat zij honden hebben, hun honden tegen iets of iemand hebben opgezet.

Peter heeft tijdens de hoorzitting een beschrijving gegeven van de bijtincidenten waarbij hun hond Buddy betrokken was. Hij heeft aangegeven dat deze incidenten niet de schuld van Buddy waren. Buddy heeft eenmaal de eigenaar van een andere hond gebeten, die Buddy meerdere malen had geschopt met zijn eigen hond op de armen.

Het optreden op 10 september 2013 was voor Peter en Margreet een complete verrassing; zij waren niet gewaarschuwd voor de in beslagname van Buddy en hadden geen aanzegging van de gemeente ontvangen. Ineens stonden er negen mensen voor de deur. Peter heeft aangegeven dat wanneer zij van te voren wel een aanzegging hadden ontvangen, zij hun hond meteen bij de fokker zouden hebben ondergebracht. Zij zouden hun hond niet in beslag laten nemen. Wanneer er met in beslagname zou worden gedreigd, zouden zij hun hond hebben laten trainen en testen. Wanneer de hond geen MAG-verklaring (maatschappelijk aanvaardbaar gedrag) zou krijgen, zouden zij hem laten inslapen, aldus Peter.

De aanhouding van Peter

Nadat de gemeente- en politieambtenaren bij Peter en Margreet hadden aangebeld, deed Peter de deur open. Hij stond in de deurpost en heeft gezegd dat zijn hond niet in beslag genomen zou worden. Toen Margreet herrie hoorde, is zij naar de gang gelopen.

Volgens Peter heeft politieambtenaar S. hem bij zijn linkerarm gepakt, naar buiten getrokken en geboeid. Peter heeft gesteld dat hij geen geweld heeft gebruikt.

Politieambtenaar S. heeft verklaard dat het het plan was om niet lang in discussie te gaan. Tussen de gemeenteambtenaar en Peter ontstond een discussie die volgens S. lang, naar schatting één minuut, duurde. Toen heeft S. ingegrepen en Peter verteld dat ze naar binnen zouden gaan. Peter reageerde hierop dat dat niet zou gebeuren. Politieambtenaar B. heeft aangegeven dat hij meende te hebben gehoord dat zijn collega S. Peter waarschuwde voor de gevolgen van het niet-meewerken. Volgens B. is er gezegd dat Peter zou worden aangehouden als hij niet meewerkte. Vervolgens viel er een stilte, waarop B. dacht dat Peter zou meewerken. Volgens B. heeft Peter wel de kans gehad om het optreden anders te laten verlopen. Politieambtenaar L. kon zich herinneren dat Peter is meegedeeld dat de hond in beslag zou worden genomen en dat Peter heeft

aangegeven dat hij daaraan niet zou meewerken. Peter heeft aangegeven dat het zou kunnen dat S. hem heeft gewaarschuwd voor de gevolgen van het niet-meewerken, maar hij kon het zich niet herinneren. Hij vond het allemaal onterecht en het ging allemaal heel snel.

Politieambtenaar S. heeft verklaard dat hij het zich ook niet kon herinneren, maar hij kon zich voorstellen dat hij dat wel heeft gedaan omdat het niet in zijn aard ligt om een situatie meteen te laten escaleren.

S. heeft voorts verklaard dat hij Peter bij zijn linkerschouder pakte om ruimte te maken voor zijn collega's, zodat zij de woning in konden gaan om de hond op te halen. Peter hield zich breed en bood passief verzet. Hij had daarbij het kozijn van de voordeur vastgepakt, aldus S. Om die reden heeft S. Peter bij zijn hoofd gepakt en een nekklem aangelegd. Ook L. heeft gezien dat Peter de deurposten beetpakte en dat S. Peter wegduwde. Nadat S. Peter een nekklem heeft aangelegd, heeft L. de arm van Peter gepakt, waarna Peter naar buiten is gebracht. Buiten is Peter aan een buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA) overgedragen, die Peter heeft geboeid. Volgens S. ging het allemaal heel makkelijk en is er weinig geweld gebruikt. Politieambtenaar S. heeft desgevraagd verklaard dat Peter is geboeid omdat hij verzet pleegde bij de aanhouding. Er bestond vrees dat Peter zich later weer zou verzetten, bijvoorbeeld op het moment dat de hond naar buiten zou komen.

Op de vraag of er een reële dreiging was dat Peter en Margreet hun honden tegen de ambtenaren zouden opzetten, heeft politieambtenaar S. verklaard dat die dreiging er was. Margreet hoefde de deur van de woonkamer maar open te zetten en de honden te roepen. Volgens Margreet was er van een reële dreiging geen sprake omdat de deur naar de woonkamer gesloten was.

Politieambtenaar B. heeft desgevraagd verklaard dat de honden niet agressief waren toen hij de woonkamer in kwam. De vraag of zij zich op enig moment bedreigd hebben gevoeld, heeft politieambtenaar negatief beantwoord.

Desgevraagd heeft Peter laten weten dat hij achteraf gezien niet anders zou hebben gehandeld. Wanneer de politieambtenaren niet aanwezig waren bij de in beslagname, dan was de hond niet meegegaan, aldus Peter.

Het duwen van Margreet

Margreet heeft aangegeven dat de gemeenteambtenaar die bij het optreden aanwezig was, eerder heeft verklaard dat hij heeft gezien dat Margreet een duw heeft gekregen, waardoor zij tegen de muur aan kwam. Volgens Margreet is zij tegen het bankje in de gang gevallen doordat politieambtenaar B. haar heeft geduwd. Politieambtenaar L. heeft verklaard dat hij Peter naar buiten heeft gebracht en niet de hele tijd in het halletje aanwezig is geweest.

Politieambtenaar B. heeft desgevraagd verklaard dat hij niet aan Margreet heeft gevraagd om aan de kant te gaan. Hij ging na de aanhouding van Peter zo snel mogelijk door het halletje naar de hond in de woonkamer. Volgens B. moest hij langs Margreet lopen en kan het zijn dat hij haar heeft aangeraakt. Hij heeft niet gemerkt of gehoord dat zij is gevallen. Ook later heeft B. niet gehoord dat zij is gevallen.

Margreet heeft verklaard dat zij naar de hond wilde. Politieambtenaar L., die op dat moment in het

halletje stond, stond dit toe, waarna zij de hond de riem heeft omgedaan en heeft afgegeven.

Beoordeling

Ten aanzien van het geweldgebruik

Het fixeren van Peter

Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat grondrechten van burgers worden gerespecteerd. Het recht op onaantastbaarheid van het lichaam is een grondrecht dat door de Grondwet en internationale verdragen wordt beschermd (zie Achtergrond, onder 1 en 2.). Het gebruik van geweld tegen personen betekent een inbreuk op dit grondrecht. Een politieambtenaar die in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening is, is echter bevoegd geweld te gebruiken wanneer dit noodzakelijk is en een minder ingrijpend middel niet voor handen is (zie Achtergrond, onder 3.).

De Nationale ombudsman stelt voorop dat de politie over informatie beschikte waaruit kon worden opgemaakt dat Buddy, de hond van Peter en Margreet, agressief was dan wel zou kunnen zijn. Hoewel het zou kunnen dat deze informatie onjuist is, mocht de politie van deze informatie uitgaan. Er waren immers meerdere meldingen en aangiften van burgers die betrekking hadden op (ernstige) bijtincidenten dan wel agressief gedrag van Buddy. Daarnaast beschikte de politie over de informatie van de gemeente, dat Peter en Margreet niet zouden meewerken bij de in beslagname. Van dit laatste is ook gebleken, getuige de gang van zaken op 10 september 2013 en de verklaring van Peter en Margreet tijdens de hoorzitting.

In deze situatie is het voorstelbaar dat de gemeente- en politieambtenaren snel tot in beslagname van de hond wilden overgaan om te voorkomen dat de hond tegen hen zou worden opgezet.

De Nationale ombudsman acht het voldoende aannemelijk dat de politie niet de intentie had om Peter meteen aan te houden. Toen bleek dat Peter niet wilde meewerken en de deurposten met beide handen vasthield, was het aanvankelijk de bedoeling dat politieambtenaar S. ruimte zou maken voor zijn collega's, die de hond uit de woning zouden halen. Peter werkte tegen en bood passief verzet. Feitelijk was er dan ook sprake van het beletten van een ambtshandeling. Dat Peter werd aangehouden, is naar het oordeel van de ombudsman dan ook niet vreemd. Omdat Peter (door zich vast te houden aan de deurposten) weerstand bood, is hij middels het gebruik van een nekklem gefixeerd zodat collega's konden doorpakken en de hond in beslag konden nemen. In deze situatie, waarbij snel moest worden opgetreden, acht de ombudsman dat geoorloofd.

Gelet op het proces-verbaal van aanhouding en hetgeen de betrokkenen hebben verklaard tijdens de hoorzitting, is de Nationale ombudsman er niet van overtuigd geraakt dat Peter is gewaarschuwd voor het gebruik van geweld. Dit had wel moeten (zie Achtergrond, onder 3.). Dit doet echter aan het oordeel niet af. De politie heeft het recht op lichamelijke integriteit voldoende gerespecteerd.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Het gebruik van handboeien

Ook het aanleggen van handboeien vormt een inbreuk op de lichamelijke integriteit van de betreffende persoon. In artikel 22 van de Ambtsinstructie voor de politie is bepaald dat een politieambtenaar een aangehouden verdachte ten behoeve van het vervoer handboeien kan aanleggen (zie Achtergrond, onder 4.). Het gebruik van handboeien is slechts toegestaan als dit noodzakelijk is vanwege vluchtgevaar of gevaar voor de veiligheid van de verdachte, van de betrokken ambtenaar of van derden. Het aanleggen van handboeien mag geen automatisme zijn.

Voor de keuze om al dan niet tot het aanleggen van handboeien over te gaan, bestaat - naast het kader van de eerder genoemde Ambtsinstructie - de afwegingsruimte van de betrokken politieambtenaar voor het al dan niet gebruiken van handboeien. De betrokken ambtenaar moet in een specifiek geval de afweging maken of de aanwezige veiligheidsrisico's het aanbrengen van de boeien naar redelijk inzicht rechtvaardigen; hem komt de ruimte toe om de omstandigheden van de situatie en de persoon van de verdachte te beoordelen.

Politieambtenaar S. heeft verklaard dat Peter is geboeid omdat er de vrees bestond dat hij zich na de aanhouding opnieuw zou verzetten, bijvoorbeeld op het moment dat Buddy naar buiten zou komen. Nu Peter expliciet had aangegeven dat hij niet zou meewerken aan de in beslagname en zich daartegen ook fysiek verzette, kan de Nationale ombudsman zich voorstellen dat deze vrees bestond. Voor de veiligheid van alle betrokkenen kon dan ook worden overgegaan tot het gebruik van handboeien. De politie heeft het recht op lichamelijke integriteit voldoende gerespecteerd.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Dat Peter nog enige tijd buiten geboeid heeft moeten wachten op het vervoer, acht de Nationale ombudsman echter uitermate ongelukkig. De ombudsman werpt de vraag op of bij de voorbereiding van de in beslagname niet meer rekening had moeten worden gehouden met de mogelijkheid dat de politie tot aanhouding zou moeten overgaan.

Ten aanzien van de duw

Ook deze klacht toetst de Nationale ombudsman aan het vereiste dat grondrechten, te weten het recht op onaantastbaarheid van het lichaam, moeten worden gerespecteerd. Het gebruik van geweld tegen personen betekent een inbreuk op dit grondrecht. Van geweld is sprake in geval van elke dwangmatige kracht van meer dan geringe betekenis uitgeoefend op personen of zaken. Een politieambtenaar die in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening is, is echter bevoegd geweld te gebruiken wanneer dit noodzakelijk is en een minder ingrijpend middel niet voor handen is (zie Achtergrond, onder 3.) .

De verklaringen van Margreet en die van de politieambtenaren staan op dit punt lijnrecht tegenover elkaar. Margreet stelt dat zij is geduwd, hetgeen politieambtenaar B. (die de duw zou hebben gegeven) ontkent. De Nationale ombudsman overweegt het volgende.

Er was enige haast geboden bij de in beslagname van Buddy om verdere escalatie te voorkomen. Toen Peter werd aangehouden, is politieambtenaar B. snel de woning in gegaan om Buddy te halen. Dat hij Margreet opzij heeft geduwd toen hij de woonkamer in wilde gaan, is voldoende vast komen te staan, gelet op hetgeen gemeenteambtenaar D. heeft verklaard. Volgens D. bleef

Margreet voor de woonkamerdeur staan toen de politieambtenaar in bijtpak haar vroeg om aan de kant te gaan. Voorts heeft hij gezien dat de politieambtenaar Margreet met zijn linkerarm wegduwde. De Nationale ombudsman laat in het midden of Margreet opzettelijk is geduwd.

Mocht er sprake zijn van het opzettelijk (weg)duwen van Margreet, dan acht de Nationale ombudsman dat niet onjuist nu er enige haast bij de in beslagname was geboden, de politieambtenaren zich de toegang tot de woonkamer mochten verschaffen en Margreet – gelet op de verklaring van gemeenteambtenaar D. – de deur naar de woonkamer versperde. Gelet op het feit dat er voortvarend moest worden opgetreden, kon niet worden verwacht dat Margreet werd gewaarschuwd alvorens haar opzij te duwen.

Dat Margreet door de duw ten val zou zijn geraakt, wordt niet ondersteund door de verklaring van gemeenteambtenaar D. Indien dit is gebeurd, moet dit worden beschouwd

als een ongelukkige samenloop van omstandigheden, maar doet aan het voorgaande niet af. De politie heeft het recht op onaantastbaarheid van het lichaam voldoende gerespecteerd.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de politie-eenheid Oost-Brabant, die wordt aangemerkt als een gedraging van de politiechef van de Eenheid Oost-Brabant, is niet gegrond.

De Nationale ombudsman,

mr. F.J.W.M. van Dooren,

waarnemend ombudsman

Achtergrond

1. Artikel 11 Grondwet

"ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op onaantastbaarheid van zijn lichaam."

2. Artikel 8 Europees verdrag voor de rechten van de mens (EVRM)

"1. Een ieder heeft recht op respect voor zijn privéleven, van zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie.

2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voor zover bij wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen."

3.1 Artikel 3, Ambtsinstructie

"In dit besluit wordt verstaan onder:

(...)

b. geweld: elke dwangmatige kracht van meer dan geringe betekenis uitgeoefend op personen of zaken;"

3.2 Artikel 7, eerste lid, Ambtsinstructie

"De ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak, is bevoegd in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening geweld of vrijheidsbeperkende middelen te gebruiken, wanneer het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de aan het gebruik hiervan verbonden gevaren, rechtvaardigt en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt. Aan het gebruik van geweld gaat zo mogelijk een waarschuwing vooraf."

4. Artikel 22 Ambtsinstructie

"1. De ambtenaar kan een persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, ten behoeve van het vervoer handboeien aanleggen.

2. De maatregel, bedoeld in het eerste lid, kan slechts worden getroffen, indien de feiten of omstandigheden dit redelijkerwijs vereisen met het oog op gevaar voor ontvluchting, dan wel met het oog op gevaar voor de veiligheid of het leven van de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, van de ambtenaar of van derden.

3. De in het tweede lid bedoelde feiten of omstandigheden kunnen slechts gelegen zijn in:

a. de persoon die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, of

b. de aard van het strafbare feit op grond waarvan de vrijheidsbeneming heeft plaatsgevonden, één en ander in samenhang met de wijze waarop en de situatie waarin het vervoer plaatsvindt."

Deze namen zijn gefingeerd.